

Česká školní inspekce Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1341/21-S

Název	Střední odborné učiliště, Hubálov 17
Sídlo	Loukovec, Hubálov 17, 294 11 Loukov
E-mail	reditel@souhubalov.cz
IČ	00069566
Identifikátor	600007537
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Miroslav Kolomazník
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Loukovec, Hubálov 17, 294 11 Loukov
Termín inspekční činnosti	11., 12., 15. a 16. listopad 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplnění a soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Střední odborné učiliště, Hubálov 17 vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny (dále „škola“). K 30. září 2021 škola vzdělávala v denní formě v tříletých oborech středního vzdělání s výucbou listem Mechanik opravář motorových vozidel, Instalatér, Opravář zemědělských strojů a Opravářské práce 209 žáků ve 12 třídách a v jednoletém zkráceném studiu oboru Mechanik opravář motorových vozidel 17 žáků

v jedné třídě. O obor Strojní mechanik není zájem, v současné době se v něm nevzdělává žádný žák. Kapacita školy je naplněna na 66 %, počet žáků je dlouhodobě stabilní.

Škola identifikuje 48 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 25 vzdělává ve třech třídách oboru Opravářské práce zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, a devět cizinců, z toho jednoho s částečnou jazykovou bariérou.

V domově mládeže bylo vykázáno 41 ubytovaných, stravování je zajištěno ve školní jídelně v areálu školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vede školu od r. 1996. Skladba vyučovaných oborů vzdělání se od poslední inspekční činnosti v roce 2015 nezměnila. Z dlouhodobých cílů se daří zlepšovat materiální podmínky, udržovat naplněnost školy a připravovat žáky pro trh práce, částečně se daří účinná péče o žáky se vzdělávacími a výchovnými problémy a zvyšování podílu pracovníků na řízení.

Disponibilní hodiny v ŠVP vyučovaných oborů účelně posilují odbornou profilaci žáků, ŠVP domova mládeže vhodně cílí na efektivní využití volného času žáků.

Struktura řízení odpovídá charakteru školy a organizaci výuky, účelně vychází z oborové skladby. Při řízení školy ředitel úzce spolupracuje se zástupcem pro praktickou výuku a vedoucím učitelem odborného výcviku. Každodenní operativní řízení je funkční. Intenzivní spolupráce učitelů teoretického a praktického vyučování se kladně projevuje ve výuce efektivním propojováním poznatků. Příležitostí ke zlepšení je využít potenciálu předmětových komisí a školního poradenského pracoviště. Řídící a kontrolní činnost ředitele je plánovitá, v některých oblastech však vyžaduje zlepšení. Nedostatky se vyskytly v obsahu vnitřních dokumentů a v přijímání žáků ke vzdělávání.

Vnitřní informační systém byl vhodně doplněn o platformu využívanou v době distanční výuky. Ředitel dbá na vlastní profesní rozvoj a usiluje o zajištění vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy. V relativně stabilním pedagogickém sboru pětina pracovníků nemá odbornou kvalifikaci, většina z nich si ji doplňuje studiem. Částečně účelné další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené na udržení a rozšíření profesních osvědčení, pouze v malé míře na aktivizační metody. Hospitační činnost vedení školy je cílena zejména na nastupující učitele, není však dostatečně zaměřená na hodnocení kvality vyučování všech učitelů a na přijímání opatření ve vztahu k zjištěným skutečnostem.

Ve školním poradenském pracovišti se vzájemně úzce spolupracují výchovný poradce a školní metodička prevence, ale kompetence mezi oběma pracovníky nejsou jasně rozděleny. To se projevilo v absenci ucelené strategie předcházení školní neúspěšnosti.

Díky funkční spolupráci se zřizovatelem, ministerstvem zemědělství a Škodou Mladá Boleslav se zkvalitňují materiální podmínky pro vzdělávání. Od poslední inspekční činnosti byly prostory pro výuku i ubytování účelně zrekonstruovány. Průběžně je obnovováno a modernizováno strojní a technologické vybavení dílen, daří se zlepšovat vybavení školy výpočetní technikou. Charakter vyučovaných oborů vzdělání umožňuje efektivně využívat zázemí jednotlivých dílen a pracovišť umístěných v areálu školy žáky více oborů.

Škola dbá na zajištění bezpečného prostředí pro žáky. O pravidlech a podmírkách bezpečnosti a ochrany zdraví jsou žáci preventivně a opakováně poučováni, důsledně zejména v praktickém vyučování. Přes realizovaná preventivní opatření dochází k lehčím úrazům nejčastěji v dílnách, tělocvičně a v domově mládeže. Meziročně počet úrazů klesá, v posledních dvou školních ročích mimo jiné také vlivem distanční výuky.

Škola dobře spolupracuje při zajištění praktického vyučování se smluvními pracovišti. Přínosem pro profesní i jazykový růst žáků i pedagogů jsou studijní výměnné pobytu žáků v zahraniční škole. K naplňování ŠVP napomáhá funkční spolupráce se zřizovatelem, základními i středními školami, firmami a různými institucemi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, žáci většinou přirozeně respektovali dohodnutá pravidla chování. Výuka propojovala teorii s praxí a její součástí byly vzdělávací i postojové cíle, které se dařilo nafilovat ve dvou třetinách hodin. Ve většině hodin však nebyla využita diferenciace obsahu učiva. Vyučující efektivně využili prezentační techniku k podpoře výkladu a podporovali žáky v jejich učebním úsilí. Organizace odborného výcviku byla převážně založena na účelné samostatné práci žáků. Ve třech čtvrtinách hodin teoretického vyučování však byla využita frontální organizace výuky, u níž byla míra zapojení žáků nízká. Nedostatečně využita zůstala kooperativní práce žáků i možnost vést cílenou diskuzi k zadanému úkolu v rámci analýzy nebo řešení problému. Rovněž chyběla systematická práce žáků s informacemi a podpora rozvoje komunikačních kompetencí. V závěru hodin se učitelé dostatečně nevěnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva a jen ojediněle využívali efektivní zpětnou vazbu formou vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků.

Hospitované hodiny všeobecně vzdělávacích předmětů měly většinou jasnou logickou strukturu a vyučujícím se většinou dařilo přiblížit obsah učiva reálnému životu. Kvalita výuky však byla různá a byla závislá zejména na osobnosti učitele. Vyučující v polovině hodin volili pestré metody a formy práce, které vedly k aktivnímu zapojení všech žáků, a poskytovali žákům dostatek času k přemýšlení. Příkladná byla diferenciace práce pro rychlejší žáky v matematice a využití skupinové práce v českém jazyce a literatuře.

U vyučujících odborných předmětů bylo patrné jejich osobní zaujetí oborem a snaha předat žákům co nejvíce poznatků. Ve třetině výuky byly účelně využity efektivní metody a formy práce, pracovní tempo bylo přiměřené a odpovídalo studijním možnostem žáků. Předávání hotových poznatků ve dvou třetinách hodin však často vedlo u žáků ke ztrátě pozornosti a nepodporovalo jejich systematickou práci. Pouze někteří vyučující se snažili ověřit, zda žáci pochopili učivo. V části hodin spočívala samostatná práce žáků v neúčelné jednotvárné činnosti písemného charakteru.

Organizace výuky odborného výcviku byla efektivní, přestože některá dílenská pracoviště v době inspekční činnosti procházela rekonstrukcí. Vhodně zvolený charakter smluvních pracovišť umožňuje žákům osvojit si pestré spektrum profesních dovedností v přirozeném prostředí firem, příp. seznámit se s moderními technologiemi. Vyučující svým vystupováním napomáhali k vytváření bezpečného prostředí a příjemné vzdělávací atmosféry. Při instruktáži byla dobré uplatněna zásada názornosti. Žáci měli zažité pracovní návyky, byli účelně zapojeni do praktických činností, se zájmem pracovali na zadaných úkolech a aktivně se podíleli na jejich splnění a dodržovali pořádek na pracovišti. Vyučující se jím podle potřeby průběžně a individuálně věnovali, vhodně zohledňovali rozdílné manuální dovednosti, zkušenosti i pracovní tempo žáků a upozorňovali na případné chyby. Systém hodnocení a zajišťování opravářské práce na zakázku žáky motivuje ke kvalitní práci a příznivě rozvíjí jejich pracovní kompetence. Nezanedbatelná je i motivace formou odměny za produktivní práci či výsledkem vlastní práce při zapojení žáků do údržby školy či domova mládeže.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zjišťuje individuální výsledky vzdělávání žáků obvyklými způsoby (písemné a ústní zkoušení, hodnocení praktické činnosti). Nově zavedený elektronický informační systém umožňuje detailně informovat žáky a jejich zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání. Další informace jsou rodičům předávány na pravidelných třídních schůzkách, u žáků s výchovnými nebo prospěchovými problémy škola usiluje o osobní komunikaci, ne vždy však úspěšně. Hodnocení výsledků vzdělávání v pedagogické radě má převážně statistickou povahu, chybí systematická analýza příčin neúspěchu a strategie předcházení školní neúspěšnosti, a proto jsou přijatá opatření pouze částečně účinná.

Ve školním roce 2018/2019 byl průměrný prospěch žáků 2,86, v období distanční výuky se zlepšil a počet prospívajících se mírně zvýšil na 90 %. V odborných předmětech dosahují žáci horších průběžných výsledků než v předmětech všeobecných, průměrný prospěch v odborném výcviku je stabilně kolem 2,5. Žáci oboru Opravářské práce dosahují dobrých výsledků.

Škole se daří motivovat žáky 3. ročníků k přípravě na závěrečnou zkoušku, nabízí jim také individuální konzultace a přípravu na písemnou část zkoušky. Závěrečnou zkoušku v oborech vzdělání s výučním listem v posledních třech školníchrocích vykonalo úspěšně 91 % až 96 % žáků. V roce 2020/2021, kdy žáci nekonali písemnou zkoušku, významně vzrostl počet žáků prospívajících s vyznamenáním. Prostor pro další profesní rozvoj vytvořený v ŠVP, který umožňuje přípravu na získání řidičského oprávnění pro různé skupiny vozidel nebo svářecích průkazů, však využívají žáci pouze částečně.

Průměrný počet zameškaných hodin na jednoho žáka ve školním roce 2018/2019 byl 175 hodin, z toho zhruba desetina neomluvených. V letech 2019/2020 a 2020/2021 vlivem distanční výuky absence klesla na dvě třetiny, resp. polovinu, podíl neomluvených hodin zůstal stejný a týkal se zhruba čtvrtiny žáků. Neomluvená absence byla postihována kázeňskými opatřeními a promítla se i do hodnocení chování. Sníženým stupněm z chování v minulých třech školních letech bylo hodnoceno 10 až 15 % žáků. Rizikové jevy spočívající především v záškoláctví a nevhodném chování žáků škola řešila, opatření přijatá ve spolupráci s třídním učitelem a zákonnými zástupci byla úspěšná pouze částečně. Škola se systematicky nezabývá rozborem příčin a dopadů absenze žáků, konání komisionálních zkoušek pro získání klasifikace v náhradním termínu a klasifikace sníženým stupněm z chování v případě nedodržování postupů při omlouvání nevedou ke zlepšení výsledků.

V každém z posledních tří školních roků zanechalo vzdělávání nebo přestoupilo na jinou školu přibližně 12 % žáků. Jedná se zejména o odchody žáků v průběhu prvního ročníku. Škola neorganizuje adaptační aktivity, a nevyužívá tak jeden z možných nástrojů nejen pro navázání dobrých vzájemných vztahů žáků prvních ročníků, ale i pro účelné začlenění žáků přijatých do vyšších ročníků. Také tato skutečnost negativně ovlivňuje podíl žáků, kteří vzdělávání dokončí ve standardní době. Ze žáků, kteří ve škole zahájili vzdělávání v prvním ročníku ve školním roce 2018/2019, závěrečnou zkouškou ve školním roce 2020/2021 úspěšně ukončila vzdělávání přibližně třetina žáků oboru Instalatér, polovina žáků oboru Mechanik opravář motorových vozidel a Opravářské práce a dvě třetiny žáků oboru Opravář zemědělských strojů.

Informace o úspěšnosti žáků ve vzdělávání škola získává také na základě jejich výsledků v regionálních i celostátních odborně či profesně zaměřených soutěží. Při přípravě na soutěže škola žákům poskytuje účelnou podporu a účinně rozvíjí jejich zájmy a profesní orientaci. Také z výstupů některých kroužků, do kterých se zapojují i žáci ubytovaní v domově mládeže, je zřejmé, že účelně přispívají k rozvoji tvořivosti, manuálních

dovedností a týmové spolupráce. Dobrou motivací pro zvládnutí profesních nároků žáků jsou pravidelné prezentace jejich činnosti např. při dnech otevřených dveří, na vánočních jarmarcích a dalších akcích. K rozvoji jazykových, osobnostních a sociálních kompetencí žáků přispívá spolupráce s belgickou střední technickou školou, organizační zajištění praktického vyučování žáků základní školy a přátelská sportovní setkání, organizovaná domovem mládeže.

Funkční je i kariérové poradenství. Absolventi školy se zapojují do pracovního procesu, firmy v regionu o ně projevují trvalý zájem. Dvě třetiny absolventů oboru Opravář zemědělských strojů si navíc v tomto školním roce účelně rozšiřují svoji kvalifikaci ve zkráceném studiu oboru Mechanik opravář motorových vozidel.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Zlepšuje se kvalita materiálního vybavení školy.
- Počet žáků školy je dlouhodobě stabilní.
- Přetrhávají nedostatky z minulé inspekční činnosti zejména ve využívání aktivizačních metod výuky a sebehodnocení či vzájemného hodnocení žáků. Škole se nedáří analyzovat příčiny školní neúspěšnosti ani účinně motivovat žáky k dosažení lepších výsledků.

Silné stránky

- Spolupráce s partnery přispívá k efektivnímu zajištění odborného výcviku a vytváří podmínky pro lepší uplatnitelnost absolventů na trhu práce.
- Spolupráce s dalšími školami v regionu i v zahraničí vede k rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší účinnost kontrolní složky řízení se projevila zejména absencí metodické podpory učitelů při vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem, nedostatky v dokumentaci školního poradenského pracoviště a v přijímání žáků ke vzdělávání.
- Nižší rozsah používaného spektra výukových metod a organizačních forem a malá diferenciace obsahu probíraného učiva vedly k méně účelné podpoře žáků ve vyučovacích hodinách.
- Absence adaptačních aktivit a ucelené strategie předcházení školní neúspěšnosti se projevila v přetrhávající vysoké absenci a ve vyšším podílu žáků předčasně ukončujících vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit pedagogické vedení školy zefektivněním metodických a kontrolních aktivit, zacílit další vzdělávání pedagogických pracovníků na využití aktivizačních metod ve výuce.
- Zařazovat pestré organizační formy a využívat aktivizující formy výuky zaměřené na kritické myšlení, práci s informacemi a větší prostor pro souvislé vyjadřování žáků. Posílit závěry hodiny se shrnutím učiva žáky a se sebehodnocením.
- Poskytovat podporu žákům ohroženým školním neúspěchem nejen mimo vyučování, ale především přímo ve výuce cíleným individuálním přístupem vycházejícím z potřeb žáka.

- Využít potenciálu předmětových komisí a školního poradenského pracoviště k analýze průběžných i závěrečných výsledků vzdělávání jako podkladu pro koncepční práci vedení školy včetně přijímání konkrétních účinných opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přjmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Středního odborného učiliště zemědělského a Odborného učiliště Hubálov 17, s účinností od 1. října 2001 ve znění dodatku č. 1 až 7
2. Souhlas Krajského úřadu Středočeského kraje se zřízením třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – stav k termínu inspekční činnosti
4. Účetní závěrka k 31. prosinci 2020 a k 30. září 2021
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání (vzorek)
6. Dokumentace k zajistění bezpečnosti a ochrany zdraví, platná ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti
7. Plán práce SOU Hubálov 2021/2022
8. Školní vzdělávací programy, účinné k termínu inspekční činnosti
9. Školní řád školy a vnitřní řád domova mládeže, účinné k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika včetně prospěchu žáků – stav k termínu inspekční činnosti
11. Třídní knihy, deníky výchovných skupin domova mládeže a rozvrh vyučovacích hodin – školní rok 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z pedagogické rady a jednání předmětových komisí – školní rok 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště – školní rok 2020/2021, 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Dokumentace k přijímání uchazečů a k ukončování vzdělávání (vzorek)
15. Výroční zprávy o činnosti školy – školní rok 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021
16. Internetové stránky školy www.souhubalov.cz
17. Inspekční zpráva, č.j. ČŠIS-992/15-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka, *Pavla Vítková, v.r.*
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka *Vladimíra Hokešová, v.r.*

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor *Pavel Čámský, v.r.*

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka *Eva Karasová, v.r.*

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice *Dana Drlíková, v.r.*

RNDr. Jana Bímová, přizvaná osoba,
odborník na střední vzdělávání *Jana Bímová, v.r.*

V Praze 6. 12. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Miroslav Kolomazník, *Miroslav Kolomazník, v.r.*
ředitel školy

V Hubálově 14. 12. 2021